

Tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i forurenset grunn på Møringa i Horten for Forsvarsbygg

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6 (forurensningsloven), § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår av påfølgende sider.

Tillatelsen gjelder i 2 år fra dags dato.

Tiltakshaver må på forhånd avklare skriftlig med Statsforvalteren endringer som ønskes foretatt i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen dersom endringene kan ha miljømessig betydning.

Bedriftsdata

Tiltakshaver	Forsvarsbygg
Beliggenhet/gateadresse	Grev Wedels plass 5, 0151 Oslo
Postadresse	Pb 405 Sentrum, 0103 Oslo
Kommune og fylke	Oslo
Org. nummer	975 950 697 som tilhører 975 950 662
Lokalisering av anlegg	UTM sone 32, øst:584715, nord: 6589145
NACE-kode og bransje	84.220 Forsvar
Kategori for virksomheten ¹	-

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Saksnummer
2022.0632.T	3801.0111.01	2022/2737

Tillatelse første gang gitt: 16.08.2022	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Siv Hege Wang Grøvo fagsjef forurensning		Tor Fredrik Holth senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

¹ Jf. forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) av 06.01.2004, nr. 931, kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

Innhold

Innhold	2
1 Tillatelsens ramme	3
2 Miljørisikoanalyse, målinger og kontroll	3
2.1 Miljørisikoanalyse	3
2.2 Måle- og kontrollprogram	3
2.3 Avbøtende tiltak og beredskap	3
3 Krav til tiltak i forurenset grunn	3
3.1 Tiltaks mål	3
3.2 Sikring	4
3.3 Anleggsarbeidet	4
3.4 Mellomlagring og transport	4
3.5 Gjenbruk og disponering av masser	4
3.6 Tilføring av masser	5
3.7 Vannhåndtering	5
3.8 Sedimenter	5
3.9 Revegetering	5
4 Generelle vilkår	5
4.1 Gjennomføring av tiltak	5
4.2 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	6
4.3 Plikt til forebyggende vedlikehold	6
4.4 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare	6
4.5 Internkontroll	6
4.6 Eierskifte	6
4.7 Saksbehandling etter annet lovverk	7
5 Rapportering	7
5.1 Sluttrapport	7
5.2 Rapportering til Grunnforurensning	7
6 Tilsyn	7

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra tiltak i forurenset grunn på gbnr. 124/4 på Møringa, ID 18981 i databasen Grunnforurensning, i Horten kommune.

Tiltakene skal gjennomføres innenfor områdene, og som angitt i tiltaksplan av 22.04.2022 med underliggende dokumenter, dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller det på annen måte er skriftlig avklart med Statsforvalteren.

2 Miljørisikoanalyse, målinger og kontroll

2.1 Miljørisikoanalyse

Forsvarsbygg skal til enhver tid ha en oppdatert miljørisikoanalyse av tiltaket, som omfatter en oversikt over potensielle kilder og hendelser til forurensning fra både ordinær drift og akutte hendelser. Forsvarsbygg skal ha oversikt over de naturressurser som kan bli berørt av slik forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvensene dette kan medføre. Analysen skal inngå i virksomhetens internkontroll.

2.2 Måle- og kontrollprogram

På bakgrunn av miljørisikoanalysen skal det utarbeides et måle- og kontrollprogram for tiltakene. Programmet må være av tilstrekkelig omfang til å avdekke spredning av forurensning fra tiltaket. Programmet og tilhørende rutiner og tiltak skal inngå i virksomhetens internkontroll.

Kontroller og målinger skal loggføres, og som et minimum inneholde tidspunkt, måleresultat, eventuelle overskridelser, årsak og korrigerende tiltak.

Måleutstyr, metoder, gjennomføring og analyser skal følge Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Andre metoder kan benyttes dersom særlige hensyn tilsier det. Dette må i tilfelle dokumenteres. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

2.3 Avbøtende tiltak og beredskap

Forsvarsbygg skal iverksette avbøtende tiltak mot uakseptabel forurensning, samt sørge for nødvendig beredskap tilpasset den miljørisikoen tiltakene til enhver tid representerer.

3 Krav til tiltak i forurenset grunn

3.1 Tiltaks mål

Den ansvarlige skal sørge for at tiltaksområdene tilfredsstiller de helsebaserte tilstandsklassene som følger av Miljødirektoratets veileder «Forurenset grunn»² for følgende arealbruk:

- Delområde 18981A «strand nord indre»: «Sentrumsområder, kontor og forretning»
- Delområde 18981B «strand nord»: «Boligområder»

og ikke utgjør en uakseptabel spredningsrisiko jf. samme veileder.

Tiltakene skal ikke være til hinder for fremtidige tiltak.

² <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/forurensning/forurenset-grunn/for-naringsliv/forurenset-grunn---kartlegge-risikovurdere-og-gjore-tiltak/>

3.2 Sikring

Anleggs- og lagerområdene skal ikke være tilgjengelige for allmennheten.

3.3 Anleggsarbeidet

Anleggsarbeidet skal foregå som en kontrollert seksjonsvis graving. Rutiner knyttet til graving, lagring, disponering, transport og tilføring av masser, prøvetaking og vannhåndtering skal inngå i virksomhetens internkontroll.

Ved funn av uforutsett forurensning eller ved mistanke om dette, skal arbeidene stanses og relevant fagkompetanse vurdere tiltak som skal iverksettes. Avfall (for eksempel plast, asfalt, betong, treverk) skal sorteres ut og leveres godkjent mottak.

Kartlegging av forurensning, inkludert sluttkontroll, skal utføres i henhold til Miljødirektoratets veileder «Forurenset grunn» og i tråd med tiltaks målet jf. vilkår 3.1. Avvik skal begrunnes.

Graving skal primært foregå over vannspeil i gravegrop. Masser med uakseptabel forurensning skal fjernes så dypt det lar seg gjøre. Ved graving under vannspeil må miljøfaglige vurderinger og tiltak dokumenteres.

Det skal sikres at skillet mellom sanerte områder og tilstøtende forurensete landområder tydelig fremgår ved fremtidige tiltak.

Det skal etableres «rumlefelt» slik at transport ut av sanerings- og lagringsområder ledes over et gruset område egnet for å fange opp finstoff fra kjøretøyene. Oppsamlet finstoff skal leveres godkjent mottak eller brukes i tråd med vilkår 3.5.

3.4 Mellomlagring og transport

Forurensete masser skal ikke blandes med rene masser. Masser med forurensning av ulik tilstandsklasse og disponeringsløsning skal ikke blandes.

Forurensete masser i tilstandsklasse 5 eller høyere skal fortrinnsvis transporteres direkte til godkjent mottaksanlegg. Mellomlagring av slike masser skal foregå på fast, ugjennomtrengelig dekke.

Mellomlagring av masser med forurensning i tilstandsklasse 3 og 4 skal fortrinnsvis foregå på fast, ugjennomtrengelig dekke. Ved lagring av slike masser i områder uten fast, ugjennomtrengelig dekke, må forurensning i grunnen være lik eller høyere enn i massene som skal lagres. I slike tilfeller skal det også benyttes duk under de lagrede massene.

Lagrede forurensete masser skal være overdekket ved nedbør. Om nødvendig skal også tiltak iverksettes for å hindre støvflukt av masser fra mellomlager og under transport. Masser med fare for avrenning skal transporteres i tett container.

Masser skal ikke mellomlagres lenger enn 1 år.

3.5 Gjenbruk og disponering av masser

Masser i tilstandsklasse 5 eller høyere skal ikke gjenbrukes. Masser i tilstandsklasse 4 skal ikke gjenbrukes i område 18981B «strand nord». Andre masser kan gjenbrukes innenfor tiltaksområdet i tråd med tiltaks målet, jf. vilkår 3.1. Dette inkluderer f.eks. finstoff fra rumlefelt. Masser som

plasseres under grunnvannsspeilet eller i tidevannssonen skal ikke være forurenset (dvs. med innhold av forurensning over normverdi³).

Ikke-forurensete masser og masser med lav forurensningsgrad skal prioriteres ved gjenbruk i tiltaksområdet fremfor masser med høyere forurensningsgrad.

Forurenset masse som transporteres ut fra tiltaksområdene skal leveres til godkjent mottak for slike masser.

Masser som har en forurensningsgrad under normverdi eller lokalt bakgrunnsnivå, samt utsortert stein over 20 mm, kan disponeres fritt innenfor rammer i plan- og bygningsloven og forurensningsloven §§ 7 og 32.

3.6 Tilføring av masser

Masser som tilføres og ikke har opprinnelse fra tiltaket, skal ikke inneholde forurensning over normverdi³.

3.7 Vannhåndtering

Tilstrømning av overflatevann, grunnvann og sjøvann til gravegrop og lagrede masser skal minimeres. Alt utslipp av lensevann og sigevann forutsetter at utslippet er helse- og miljømessig akseptabelt og med et lavest mulig innhold av partikler. Vurderingene skal dokumenteres, jf. vilkår 2.

Avvanning av masser skal skje med avrenning til gravegrop eller på tett dekke med oppsamling av sigevann.

Lensevann fra gravegrop og sigevann fra avvanning og mellomagring skal leveres godkjent mottak, renses før utslipp til sjø, eller infiltreres innenfor tiltaksområdet der massene i grunnen har samme eller høyere tilstandsklasse som massene vannet kommer fra. Lense- og sigevann som er rensert eller ikke inneholder uakseptabel forurensning jf. vilkår 2, kan også slippes til kommunalt nett etter avklaring med kommunen.

3.8 Sedimenter

Tilstanden i sediment skal dokumenteres etter at tiltakene er ferdigstilt og være en del av sluttkontrollen.

3.9 Revegetering

Området «strand nord indre» skal revegeteres så snart som mulig etter tiltaket, med stedeegne arter, og slik at området ikke vil bli brukt som oppholdssted.

4 Generelle vilkår

4.1 Gjennomføring av tiltak

Arbeidene skal planlegges, og tiltaket skal gjennomføres, mest mulig skånsomt for å begrense spredningen av forurensning i størst mulig grad. Det skal benyttes best mulig driftsmetode og teknologi, jf. forurensningsloven § 2, nr. 3.

³ jf. forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) av 06.01.2004, nr. 931, kapittel 2 om opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider vedlegg 1

Forsvarsbygg er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere utførende aktører om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet. Forsvarsbygg skal på ethvert tidspunkt kunne dokumentere at arbeidene skjer i samsvar med tillatelsen.

Dersom det skal foretas en endring i virksomheten som gjør det mulig å motvirke forurensningene på en bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal den ansvarlige på forhånd gi Statsforvalteren melding om dette.

4.2 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra tiltaket, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Den ansvarlige plikter å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

4.3 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

4.4 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold, uforutsette hendelser eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning, eller fare for akutt forurensning, skal varsles iht. gjeldende forskrift⁴.

4.5 Internkontroll

Forsvarsbygg plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette⁵. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Klager skal loggføres og følges opp gjennom internkontrollen (avvikshåndtering).

Forsvarsbygg plikter å holde internkontrollen oppdatert, og til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Tiltakshaver plikter videre å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

4.6 Eierskifte

Dersom den ansvarlige for tiltaket skifter i den perioden tillatelsen gjelder for, skal melding sendes Statsforvalteren på forhånd.

Hvis et anlegg blir nedlagt eller virksomheten stanser for en lengre periode, skal den ansvarlige gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til forurensningsmyndigheten.

⁴ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

⁵ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

4.7 Saksbehandling etter annet lovverk

Denne tillatelsen fritar ikke for behandling og/eller tillatelse etter annet lovverk som kommer til anvendelse i saken, for eksempel plan- og bygningsloven og kulturminneloven.

Vilkår satt av andre myndigheter skal overholdes.

5 Rapportering

5.1 Sluttrapport

Det utførte arbeidet skal rapporteres til Statsforvalteren innen tre måneder etter at tiltaket er fullført.

Rapporten skal som et minimum inneholde:

- Beskrivelse av gjennomføring av tiltakene
 - Når og hvordan arbeidene ble gjennomført
 - Mengder (areal, volum og tonn)
 - Beskrivelse av disponerte masser: type, mengde, navn på mottaker
 - Tilførte masser og tilhørende dokumentasjon
 - Redegjørelse for avbøtende tiltak, inkludert eventuell rensing av utslipp
- Beskrivelse av innhold i, og resultatene av, gjennomført måle- og kontrollprogram
- Oversikt over uønskede hendelser og utslipp, avvik fra tillatelsen, avbøtende tiltak og når og om eventuelle avvik er rettet opp
- Beskrivelse og resultater fra supplerende prøvetakinger og sluttkontroll. Beskrivelsen må inneholde en oversikt, med henvisning til kart, over områder hvor det ligger gjenværende masser med forurensning over normverdi. Oversikten må være omfattende nok til å kunne avgrense gjenværende grunnforurensning etter tilstandsklasser⁶.
- Informasjon om registrering i Grunnforurensning

5.2 Rapportering til Grunnforurensning

Forurensningssituasjonen på tiltaksområdet skal også rapporteres av den ansvarlige til Miljødirektoratets fagsystem Grunnforurensning www.grunnforurensning.miljodirektoratet.no. Utført kartlegging og sluttkontroll samt sluttrapport skal lastes opp. Informasjonen skal registreres på lokalitet 18981 til samme frist som oversending av sluttrapporten.

6 Tilsyn

Forsvarsbygg plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.

⁶ jf. Miljødirektoratets veileder «Forurenset grunn» og TA-2553/2009 Helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn